

1 priedas. Valstybinės kalbos vartojimo, norminimo ir sklaidos programa (2.10)

Eil. Nr.	Projektas	Vadovas	2020 m. atlikta	Finansuojama (metai)	2020 m. lėšos (Eur)
1.	Lietuvių kalbos institutas				
1.1.	Lietuviškas tradicinis vardynas ir jo kontaktai	K. Garšva	Išnagrinėti Vilniaus apskrities hidronimai ir Vilniaus miesto, Vilniaus, Šalčininkų, Trakų, Švenčionių, Ignalinos rajonų oikonimai. Parengtas mokslinis straipsnis „Oikonimai nuo Vilniaus iki Daugpilio“ moksliniam žurnalui „Linguistica Lettica“. Projekto tema skaityti pranešimai Lietuvių kalbos dienų konferencijose. Laikraštyje „Trakų žemė“ (Nr. 1136, 1138, 1149) išspausdintas straipsnių ciklas „Lietuvių kalba ir vardynas tarp Kernavės, Trakų ir Vilniaus“. Parengta 3 a. l. monografijos teksto.	2020–2021 m.	10000
1.2.	Lietuvos vietinių kalbos variantų duomenyno modelių sukūrimas	A. Čepaitienė	Viešojo konkurso būdu įsigytos dviem temų kolektyvinės-praktinės konsultacijos-mokymai (105 val.). Kartu su specialistais parengti įrankiai medžiagai kaupti ir saugoti duomenyne; jie pildyti archyvine ir naujausia kalbine medžiaga iš 6 Kauno rajono LKA punktų, įrankiai testuoti ir tikslinti: parengtos ir pildytos 4 anketos, parengtos ir tikslintos 5 klasifikatorių ir atributų lentelės, skirtos informacijai apie duomenyną sudarysiančius objektus kaupti. Specifikuota, projektuota ir pradėta kurti duomenyno modelio struktūra: suprojektuota duomenyno naudotojų ir naudojimo atvejų diagrama, specifikuotas ir suprojektuotas teorinis duomenyno modelis, suprojektuota duomenų bazės dalis, skirta „Vietovės sociolingvistinės anketos“ duomenims kaupti ir analizuoti, sukurti programiniai įrankiai, skirti visų anketų duomenims iš failų sistemos į duomenų bazę perkelti, naudojantis <i>ArcGIS</i> aplikacija „Survey123 Connect“, duomenų bazei pritaikyti, testuoti ir pagal projekto vykdytojų pateiktas pastabas atnaujinti visi iki šiol sukurti kalbinės medžiagos rinkimo įrankiai-anketos, „Vietovės sociolingvistinės anketos“ duomenų pagrindu sukurta bandomoji informacinių skydelių aplikacija. Visais duomenyno modelio kūrimo klausimais konsultuotasi su GIS specialistais – įvyko per 20 nuotolinių ir nenuotolinių posėdžių. Suorganizuotas mokslinis projekto seminaras, perskaityti 6 moksliniai pranešimai (žr. http://lki.lt/mokslinis-seminaras-lietuviu-kalbos-tarmynas-ideja-turinyis-ir-realizacijos-galimybes-2/), parengti ir įteikti publikuoti 2 mokslo straipsniai, paskelbtas 1 mokslo populiarinamasis straipsnis.	2020–2021 m.	43700
1.3.	Lituanistinių leidinių pirkimas bibliotekoms	V. Gaidytė	Aukštosioms universitetinėms mokykloms, valstybinės reikšmės, savivaldybių ir apskričių bibliotekoms nupirkta 5 pavadinimų 103 lituanistiniai leidiniai.	2020 m.	640,5
2.	Vilniaus universitetas				
2.1.	Specialybės kalbos dėstymas Vilniaus universiteto studentams	V. Zubaitienė	Su 50 studentų grupių dirbo 13 dėstytojų (1112 val.).	2020 m.	33000

2.2.	Lietuvių kalbos žargono lingvistinės ypatybės	R. Kudirka	Pagal tyrimo aspektą atrinkti, suklasifikuoti ir aprašyti duomenys (127 leksemos). Publikuotas straipsnis „Lietuvių kalbos žargono pavieniai suprieveiksmėję žodžiai irrieveiksmiai be formantų bei jų adaptacinės ypatybės“ (1,7 a. l.; išanalizuota 112 leksemų) leidinyje „Lietuvių kalba“, Nr. 14, 1–18 (žr. http://www.lietuviu_kalba.lt/index.php/lietuviu-kalba/article/view/299). Pagal tyrimo aspektą atrinkti duomenys (205 žodžių junginių ar leksemų). Parengtas straipsnis „Lietuvių kalbos žargono suprieveiksmėję žodžių junginiai ir suaugtiniairieveiksmiai bei jų adaptacinės ypatybės“ (1,3 a. l.; išanalizuota ir aprašyta 205 žodžių junginiai ar leksemos). Straipsnis recenzuotas ir priimtas publikuoti leidinyje „Acta Linguistica Lithuanica“. 2020 m. lapkričio 26–27 d. dalyvauta nuotolinėje tarptautinėje konferencijoje Liepojos universitete „Vārds un tā pētīšanas aspekti“, skaitytas pranešimas „Lietuviešu valodas žargona adverbializētīe vārdi un adverbī bez formantiem un to adaptācijas īpatnības“. Pagal tyrimo aspektą atrinkti ir suklasifikuoti duomenys (170 leksemų), dalis duomenų aprašyta. Rengiamas straipsnis „Lietuvių kalbos žargono priesaginiai būdvardžiai ir subūdvardėję dalyviai“.	2019–2021 m.	7400
2.3.	Sinchroniniai ir diachroniniai lietuvių kalbos tyrimai. Mokslinis seminaras, skirtas Lietuvių kalbos katedros 80-ajam jubiliejui paminėti	G. Judžentytė-Šinkūnienė	2020 m. lapkričio 12 d. Vilniaus universiteto Filologijos fakultete suorganizuotas mokslinis seminaras „Sinchroniniai ir diachroniniai lietuvių kalbos tyrimai“, skirtas 80-ajam Lietuvių kalbos katedros jubiliejui paminėti. Seminaras pradėtas Lietuvių kalbos katedros 80-ajam jubiliejui skirtos parodos atidarymu. Siekiant didesnės sklaidos, parengta virtuali paroda (žr. http://www.kalboskatedros_jubiliejus.flf.vu.lt/virtualios-parodos/). Per programą „Zoom“ pranešimus skaitė buvę Lietuvių kalbos katedros dėstytojai: R. Venckutė, E. Jakaitienė, R. Koženiauskienė, A. Paulauskienė, A. Pupkis, Lietuvių kalbos katedros vedėja V. Zubaitienė, perskaityti V. Labučio ir B. Dobrovolskio parengti pranešimai. Pranešimų pagrindu parengtas specialus jubiliejui skirtas straipsnių rinkinys „Sinchroniniai ir diachroniniai lietuvių kalbos tyrimai“ (sud. V. Zubaitienė ir A. Lisauskaitė), paskelbtas el. žurnale „Lietuvių kalba“ (15) kaip priedas, (žr. http://www.lietuviukalba.lt/index.php/lietuviukalba/article/view/309). Taip pat buvo pristatyta A. Pupkio knyga „Prie lietuvių fonologijos mokyklos ištakų. Iš Alekso Girdenio laiškų“ ir V. Kardelio dokumentinis filmas „Gimtosios kalbos apkabinti“.	2020 m.	1600
3.	VšĮ Tautinių bendrijų namai				
3.1.	Valstybinės kalbos mokymo kursų socialiai remtiniams suaugusiems kitakalbiams organizavimas	A. Gedaminskienė	Organizuoti valstybinės kalbos mokymo kursai socialiai remtiniams suaugusiems kitakalbiams. Kursuose pagal 70 a. val. mokymo programą I valstybinės kalbos kategorijai A1 ir A2 lygiu įgyti mokėsi 3 klausytojų grupės (41 kitakalbis), II valstybinės kalbos kategorijai B1 lygiu įgyti mokėsi 1 klausytojų grupė (21 kitakalbis). Kursuose pagal valstybinės kalbos pagilinto ugdymo programą mokėsi 1 klausytojų grupė (11 kitakalbių). Iš viso lietuvių	2020 m.	6060

			kalbos mokėsi 5 klausytojų grupės (73 kitakalbiai), 2 kursų klausytojai išlaikė valstybinės kalbos mokėjimo egzaminą.		
4.	Kauno technologijos universitetas				
4.1.	Baigiamųjų projektų kalbos tvarkyba	J. Mikelionienė	Su 359 studentais dirbo 4 dėstytojai (309 val.). Konsultuoti visų fakultetų bakalauro ir magistro studijų programų studentai, vertintas magistrantų raštingumo lygis.	2020–2021 m.	8000
5.	Vilniaus Gedimino technikos universitetas				
5.1.	Kalbos konsultacijų teikimas magistro darbų rengėjams ir baigiamųjų darbų kalbos patikra	R. Vladarskienė	Su 854 magistrantais dirbo 7 dėstytojai (568,80 val.). Magistrantams suteiktos konsultacijos (108 val.), atlikta baigiamųjų darbų kalbos patikra (460,80 val.).	2020–2021 m.	13978,1
6.	Šiaulių valstybinė kolegija				
6.1.	Baigiamųjų darbų rengėjų konsultavimas	J. Macienė	Su 498 studentais dirbo 3 dėstytojai (174 val.). Baigiamųjų darbų rengėjams suteiktos konsultacijos, įvertintas jų raštingumas.	2020–2021 m.	6000
7.	Mykolo Romerio universitetas				
7.1.	Specialybės kalbos dėstymas	L. D. Petronytė	Su 11 studentų grupių dirbo 2 dėstytojai (429 val.).	2020–2021 m.	12500
8.	Vytauto Didžiojo universitetas				
8.1.	Specialybės kalbos kultūros dėstymas aukštojoje universitetinėje mokykloje	L. Kamandulytė-Merfeldienė	Su 19 studentų grupių dirbo 9 dėstytojai (624 val.).	2020–2021 m.	20600
8.2.	„Aiškinamojo žmogiškųjų išteklių valdymo terminų žodyno“ rengimas	A. Raupelienė	Atrinktos 500 žmogiškųjų išteklių srities terminų apibrėžtys. Kiekvienam terminui atrinkta nuo vienos iki trijų apibrėžčių lietuvių ir anglų kalbomis. Sudarant šaltinių sąrašą naudota mokslinė literatūra, terminų aiškinamieji žodynai ir tarptautiniai standartai. Šaltinių sąrašas papildytas naujais mokslinės literatūros šaltiniais. Dėl užsitęsusių žodyno rengimo darbų bei vykdytų viešųjų pirkimų nespėta pateikti žodyno terminologiniam ir kalbiniam redagavimui. Žodyno terminologinį ir kalbinį redagavimą planuojama užbaigti iki 2021 m. kovo 31 d.	2019–2021 m.	6184
9.	Vilniaus dailės akademija				
9.1.	Specialybės kalbos dėstymas VDA studentams	A. Judžentis	Su 84 studentais dirbo 1 dėstytojas (144 val.).	2020–2021 m.	1900
9.2.	Lietuvių kalbos sintaksiniai ryšiai	A. Judžentis	Nagrinėta mokslinė literatūra projekto tema. Suformuluoti pagrindiniai teoriniai darbo teiginiai. Parašyti skyriai apie sintaksinių ryšių sampratą ir jų atmainas (<i>Sprendinys ir jo prasminė sandara, Sakinys, Sintaksiniai ryšiai, Sujungimas ir prijungimas, Semantiniai santykiai ir sintaksiniai ryšiai, Pridėjimas (opozicija), Prijungimo atmainos: valdymas ir apibūdinimas, Gramatinė sintaksinių ryšių ir semantinių santykių raiška, Ypatingos prijungimo atmainos</i>).	2020–2021 m.	7000
10.	Lietuvos muzikos ir teatro akademija				
10.1.	2020–2021 m. specialybės kalbos dėstymas	L. Kižla	Su 6 studentų grupėmis dirbo 1 dėstytojas (192 val.).	2020–2021 m.	3000

11.	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas				
11.1.	Specialybės kalbos dėstymas	R. Brunevičiūtė	Su 25 studentų grupėmis dirbo 4 dėstytojai (818 val.).	2020–2021 m.	22000
12.	Lietuvos sporto universitetas				
12.1.	„Sporto terminų žodyno“, t. 2, terminologinis ir terminografinis redagavimas	D. Majauskienė	Atliktas 31 sporto šakos pradinis terminologinis ir terminografinis redagavimas ir 36 sporto šakų galutinis terminologinis ir terminografinis redagavimas.	2019–2021 m.	7944,5
13.	Šiaulių universitetas				
13.1.	Baigiamųjų darbų rengėjų (bakalaurantų ir magistrantų) konsultacijos kalbos klausimais	Dž. Maskuliūnienė	Su 621 bakalaurantu ir magistrantu dirbo 4 dėstytojai (292 val.). Baigiamųjų darbų rengėjams teiktos konsultacijos, nustatytas bakalauro ir magistro darbų kalbos taisyklingumo lygis.	2020–2021 m.	8000
14.	Klaipėdos universitetas				
14.1.	Specialybės kalbos dėstymas	A. Drukteinis	Su 20 studentų grupių dirbo 3 dėstytojai (629 val.).	2020–2021 m.	15000
14.2.	Leidinio „Praktinė bendrinės lietuvių kalbos gramatika“ rengimas	A. Drukteinis	Parengta leidinio pratarmė. Rengiant sintaksės dalį, atlikta sintaksinių ryšių raiškos ir sakinių sandaros kodifikacijos analizė, parengtas sintaksės dalies įvadas, aprašyti sintaksiniai ryšiai, jų raiškos ypatumai, bendrosios sakinio ypatybės, sakinių tipai bei sakinio sandara (apie 4 aut. l.). Rengiant žodžių darybos dalį, susipažinta su šios srities kodifikacija, parengtas dalies įvadas, aprašyta daiktavardžių, būdvardžių, skaitvardžių ir įvardžių daryba (apie 3 aut. l.). Rengiant morfologijos (gramatinių kategorijų) dalį, atlikta gramatinių (morfologinių) kategorijų raiškos būdų kodifikacijos analizė, aprašytos daiktavardžio, būdvardžio, skaitvardžio ir įvardžio reikšmės bei gramatinės kategorijos (apie 3 aut. l.). Atlikti parengiamieji fonetikos ir fonologijos dalies darbai: atlikta akademinė ir praktinė lietuvių ir kitų kalbų gramatikų analizė (sudaryti jų sąrašai), atlikta tarties ir rašto kodifikacijos analizė; parengtas šios dalies įvadas, aprašyti balsiai ir priebalsiai (apie 2,75 aut. l.).	2019–2021 m.	16300
15.	Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija				
15.1.	Kalbos konsultacijų teikimas baigiamųjų darbų rengėjams	A. Žilinskas	Kalbos konsultacijos suteiktos 3 magistrantų ir 4 bakalaurantų grupėms. Iš viso 110 absolventų suteikta 374 valandos kalbos konsultacijų.	2020–2021 m.	3000
16.	Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras				
16.1.	Žurnalo „Gimtoji kalba“ teminių puslapių „Lietuvių kalbos aktualijos visuomenėje ir mokykloje“ parengimas ir publikavimas	R. Urnėžiūtė	224 teminiuose puslapiuose paskelbta 19 straipsnių, kuriuose nagrinėjami konkretūs kalbos vartosenos atvejai, kalbos aktualijos mokykloje ir visuomenėje ir kt., 7 „Aktualijų“ skyrelio rašiniai (tarp jų 2 pokalbiai), 6 skyrelio „Pedagogo užrašai“ straipsniai, 4 skyrelio „Svetur“ straipsniai, po 1 skyrelių „Iš praeities“ ir „Mums rašo“ straipsnių, 4 autorių parašytos 5 leidinių apžvalgos, 1 Valstybinės lietuvių kalbos komisijos dokumentas.	2020 m.	9760
16.2.	Lituanistinių leidinių pirkimas bibliotekoms	G. Stankevičienė	Aukštosioms universitetinėms mokykloms, valstybinės reikšmės, savivaldybių ir apskričių bibliotekoms nupirkta 2 pavadinimų 118 leidinių.	2020 m.	1515,1
17.	Visagino švietimo pagalbos tarnyba				
17.1.	Valstybinės kalbos mokymo kursų Visagino savivaldybėje	D. Gasiniauskienė	Organizuoti valstybinės kalbos mokymo kursai Visagino savivaldybėje gyvenantiems suaugusiems kitakalbiams. Kursuose pagal valstybinės kalbos mokėjimo I kvalifikacinės kategorijos reikalavimus parengtą 120 a. val.	2020 m.	3168

	gyvenantiems suaugusiems kitakalbiams organizavimas		mokymo programą „Aš noriu kalbėti lietuviškai“ ir pagal valstybinės kalbos mokėjimo II kvalifikacinės kategorijos reikalavimus parengtą 120 a. val. mokymo programą „Kalbėkime lietuviškai“ mokėsi po 20 klausytojų.		
18.	Valstybinė kultūros paveldo komisija				
18.1.	„Aiškinamojo kultūros paveldo apsaugos terminų žodyno“ rengimas	J. Markevičienė	Sukaupta pagalbinė medžiaga žodyno terminų straipsniams – tarptautinių ir užsienio šalių šaltinių tekstinių citatų bankas, kurį sudaro 643 terminų straipsniai (11,3 a. l.), per 1000 šaltinių nuorodų. Patikslintas terminų sąrašas. Parengti pirminiai (darbiniai) apie 640 terminų lietuvių kalba (įskaitant naujus, neturinčius lietuviškų atitikmenų) siūlymai. Pradėtos rašyti lietuviškų terminų apibrėžtys.	2019–2021 m.	1050
19.	Lietuvos kompiuterininkų sąjunga				
19.1.	Terminų straipsnių rinkinių, skirtų Lietuvos Respublikos terminų bankui pildyti, parengimas	S. Meškauskienė	Išanalizuota V. Būdos „Aiškinamojo projektų valdymo terminų žodyno“, M. Jonikienės „Aiškinamojo maitinimo įmonių terminų lietuvių–anglų kalbų žodyno“, A. Žiliuko ir kt. „Mechanikos terminų žodyno“ ir A. Bagdono ir kt. „Aiškinamojo psichologijos terminų žodyno“ sandara, elektroninių duomenų struktūra, koduotė, formatavimas ir nustatyti formalūs duomenų struktūros identifikavimo požymiai, pagal kuriuos sukurti optimalūs kiekvieno žodyno duomenų perkėlimo į terminų straipsnių rinkinių parengimo modelį scenarijai. Perkelti V. Būdos „Aiškinamojo projektų valdymo terminų žodyno“, M. Jonikienės „Aiškinamojo maitinimo įmonių terminų lietuvių–anglų kalbų žodyno“, A. Žiliuko ir kt. „Mechanikos terminų žodyno“ terminų straipsniai į terminų straipsnių rinkinių parengimo modelį, parengti tikslintinų terminų sąrašai ir tikslinimo instrukcijos, atlikta žodynų duomenų korektūra pagal žodyno autorių ar specialistų patikslintus terminų duomenis bei duomenų apdorojimo metu surastas klaidas. Patikrinti Terminų bankui pildyti parengti žodynų terminų straipsniai. Į terminų straipsnių rinkinių, skirtų Terminų bankui pildyti, parengimo modelį perkelti 3475 terminų straipsniai: 1134 V. Būdos „Aiškinamojo projektų valdymo terminų žodyno“ terminų straipsniai ir 2341 M. Jonikienės „Aiškinamojo maitinimo įmonių terminų lietuvių–anglų kalbų žodyno“ terminų straipsnis.	2019–2021 m.	26208
20.	Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas				
20.1.	Lituanistinių leidinių pirkimas bibliotekoms	Justė Kuodytė-Damskė	Aukštosioms universitetinėms mokykloms, valstybinės reikšmės, savivaldybių ir apskričių bibliotekoms nupirka 2 pavadinimų 68 leidiniai.	2020 m.	544
21.	Valstybinė lietuvių kalbos komisija				
21.1.	Biologijos nomenklatūros terminų straipsnių rinkinių rengimas	V. Ragaišienė	Parengti 6 terminų straipsnių rinkiniai (iš viso 1275 terminų straipsniai): Z. Gudžinsko „Lietuviškų dekoratyvinių augalų pavadinimų sąrašas“, G. Vaitonio „Krabų atsiskyrių ir karališkųjų krabų pavadinimų sąrašas“, R. Iršėnaitės „Gasteromicetų ir į juos panašių grybų lietuviškų vardų sąrašas“, „Baravykiečių (<i>Boletales</i>) lietuviškų pavadinimų sąrašas“, „Baltikų (<i>Tricholoma</i>) genties lietuviškų pavadinimų sąrašas“ ir „Pievagrybiečių (<i>Agaricales</i>) lietuviškų pavadinimų sąrašas“.	2020 m.	6264,54

21.2.	Bendrinės lietuvių kalbos įgūdžių tobulinimo seminarų rengimas	V. Ragaišienė	Surengta 10 bendrinės lietuvių kalbos įgūdžių tobulinimo seminarų mokslo žurnalų, vadovėlių ir kitų mokomųjų priemonių rengėjams, redaktoriams ir vertėjams, aukštųjų mokyklų dėstytojams ir doktorantams. Atsižvelgiant į pasiūlytas temas aukštosiose mokyklose surengti seminarai sintaksės, terminijos, stilistikos ir kt. klausimais.	2020 m.	2524,33
21.3	Leidinio „Visos tarmės gražiausios“ antrojo leidimo rengimas	V. Ragaišienė	Parengtas leidinio „Visos tarmės gražiausios“ papildytas ir atnaujintas antrasis leidimas.	2020 m.	1049,29
22.	Kalbos programų koordinavimo taryba ir ekspertai				
22.1.	Kalbos programų koordinavimo tarybos ir ekspertų veikla	V. Ragaišienė A. Ivanauskienė A. Dvylytė A. Pangonytė	<p>Paskirstytos 2020 m. ir 2021 m. kalbos programų lėšos institucijoms, atliekančioms darbus pagal sutartis. Organizuotos 4 viešųjų pirkimų procedūros programoje numatytiems darbams vykdyti. Surengti 5 vieši konkursai programų priemonėms vykdyti, atlikta paraiškų administracinė patikra, organizuotas jų vertinimas ir svarstymas. Patvirtintos Koordinavimo tarybos ir ekspertų darbo sąnaudos, apsvaistytos ir patvirtintos kalbos programų darbus vykdančių institucijų ketvirčių ataskaitos, paskirti metinių ir baigiamųjų ataskaitų ekspertai ir kt.</p> <p>Ekspertų pakomisėse svarstyti Lietuvos Respublikos terminų bankui teikiami įvairių sričių terminų straipsnių rinkiniai, standartas, terminų žodynas, bendrojo lavinimo dalykų vadovėlių rankraščiai, Svetimžodžių sąrašas, „Bendrinės lietuvių kalbos žodyno“ medžiaga, leidinio „Lietuvių kalbos rašyba. Taisyklės, komentarai, patarimai“ medžiaga, asmenvardžių rašybos klausimai, žydų kultūrinių realių pavadinimų lietuviški atitikmenys ir kt. (žr. 4 priedą).</p> <p>Atliktos bendrojo lavinimo dalykų vadovėlių ir kt. leidinių rankraščių kalbinės ekspertizės, terminų žodyno rankraščio, standarto, terminų straipsnių kalbinės ir dalykinės ekspertizės (žr. 5 priedą).</p>	2020 m.	30311,31